C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.4r-950/2023 Instanța de fond:
Judecătoria Bălți, sediul Central
Judecător: Natalia
Foma

D E C I Z I E
În numele Legii
26 decembrie 2023
mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Dumitru Pușca
Judecătorii Ruslana Burdeniuc, Angela Revenco

a examinat în ordine de recurs, recursul avocatului Chișca Maxim în interesul contravenientei Spătaru Angela, declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 02.11.2023, prin care **Spătaru Angela** a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional cu aplicarea sancțiunii corespunzătoare

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi argumentelor prezentate în şedinţă, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă :

La data de 26.09.2023, de către agentul constatator Dmitri Ataman, din cadrul Direcției General Teritoriale ”Nord” a Centrului Național Anticorupție a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.018/2023, în privința cet.Spătaru Angela, în baza art.313 din Codul contravențional, fapta fiind constatată în următoarele circumstanțe: la data de 01.08.2023, cu nr.182 în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente al Direcției Generale Teritoriale ”Nord” a Centrului Național Anticorupție, a fost înregistrat materialul pe faptul acțiunilor pretins a fi ilegale ale membrilor comisiei de concurs la ocupare a funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, exprimate prin admiterea abaterilor de la legislație în vigoare la desfășurarea concursului menționat.

Astfel, în baza materialelor acumulate a fost identificată cet. Spătaru Angela, a.n. 25.01.1974, care la moment deține funcția de șef adjunct al Direcției Educație a Consiliului raional Edineț.

Totodată, s-a stabilit că prin ordinul nr.45 din 06.03.2023, emis de către șeful Direcției Educație a Consiliului raional Edineț, Mariana Odobescu, cet. Spătaru Angela a fost inclusă în componență Comisiei de concurs pentru funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, în calitate de secretar.

Astfel, cet. Spătaru Angela, fiind în calitate de secretar al Comisiei de concurs, în lipsa cvorumului, a permis desfășurarea etapelor a treia și a patra a concursului de ocupare a funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, fapt prin care au fost încălcate prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23.03.2015, prin ce a admis excesul de putere.

În fapt, s-a stabilit că prin ordinul nr.18 din 31.01.2023, a fost anunțat concurs la funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini. Ulterior, la 16.03.2023 a avut loc prima ședință a comisiei de concurs în urma căreia au fost verificate și validate condițiile de participare la concurs a candidaților la funcția de director și anume ***** și *****, ambele fiind acceptate la etapa a doua și anume evaluarea cunoștințelor profesionale și manageriale. Proba scrisă s-a desfășurat la 04.04.2023, în urma căreia au promovat ambele candidate la următoarea etapă a concursului.

Înainte de desfășurarea a etapelor a treia și a patra a concursului, la care la fel au fost acceptate ambii candidați și anume ***** și *****, Direcția Educație Edineț, prin ordinul nr.89 din 07.06.2023 ”Cu privire la excluderea unui membru a comisiei de concurs”, a exclus din componența Comisiei de concurs reprezentantul delegat de Consiliul de administrație, cet. ***** și a dispus desfășurarea etapelor a 3-a și a 4-a ale concursului, în lipsa acesteia.

La 09.06.2023, Direcția Educație Edineț a organizat etapele a 3-a și a 4-a ale concursului cu prezență a doar trei membri din șapte ai Comisiei de concurs. Cet. ***** s-a prezentat la concurs, însă, nefiind de acord cu prezența membrilor Comisiei de concurs, a refuzat să participe la concurs.

Comisia de concurs a desfășurat etapele a 3-a și a 4-a ale concursului cu un singur candidat.

În temeiul prevăzut de Regulament de concurs, cet.*****, a depus contestația în adresa Ministerului Educației și Cercetării, prin care și-a exprimat nemulțumirea față de presupusele ilegalități admise de Comisia de concurs, referitor la cvorumul ședinței Comisiei de concurs.

Potrivit procesului-verbal al ședinței Comisiei de contestații din 27.06.2023, pentru examinarea contestației cet.*****, reiese că conform pct.57 și 58 din Regulamentul de concurs aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.163

din 23.03.2015 ”... ședințele comisiei de concurs se consideră deliberative dacă la ele participă cel puțin două treimi din numărul de membri stabiliți la pct.26. Hotărârile comisiei se adoptă cu majoritatea de voturi din numărul membrilor prezenți. Ședințele comisiei de concurs sunt conduse de președintele comisiei. Membrii comisiei de concurs au obligația de a participa la ședințele comisiei”.

La fel, Comisia de contestații a constatat că acțiunile Comisiei de concurs întrunită în ședința la 09.06.2023, contravine prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, deoarece cvorumul ședințelor se stabilește din numărul total de membri prenotați la pct.26 sub pct.3) din Regulament, și constituie 7 membri.

Reieșind din cele expuse, se constată că prin acțiunile sale, cet. Spătaru Angela, a săvârșit contravenția prevăzută de art.313 Cod contravențional, cu următoarele semne calificative: ”excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”.

Astfel, cet. Spătaru Angela, a admis excesul de putere exprimat prin faptul că ultima fiind în calitate de secretar al Comisiei de concurs a permis desfășurarea etapelor a treia și a patra a concursului de ocupare a funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, în lipsa cvorumului, contrar prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23.03.2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 02.11.2023, Spătaru Angela, a.n.25.01.1974, IDNP 0991202148855 a fost recunoscută vinovată, de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.313 Cod contravenţional şi în baza acestei legi i s-a aplicat sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 30 (treizeci) unități convenționale, ceea constituie 1500 (o mie cinci sute) lei, cu privarea de dreptul de a deține funcția de șef adjunct al Direcției Educație a Consiliului raional Edineț, pe un termen de 3 (trei) luni.

S-a adus la cunoştinţa lui Spătaru Angela că, în corespundere cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, aceasta în termen a fost contestată cu recurs de către avocatul Chișca Maxim în interesul contravenientei Angela Spătaru solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 02.11.2023, în baza căreia Angela Spătaru, a fost recunoscută vinovată de săvârsirea contravenţiei prevăzute de art.313 Cod

contravenţional, în sensul enunțat în partea dispozitivă a hotărârii recurate, cu încetarea procesului contravenţional pornit în privinţa cet. Spătaru Angela, care se învinuieşte de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.313 Cod contravenţional, pe temeiurile prevăzute la art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravenţional-nu există faptul contravenţiei.

În motivarea recursului a invocat că instanţa de fond a ignorat obligaţia de a-şi exercita împuternicirile în mod obiectiv şi imparţial, viciind scopul şi obiectul Legii contravenţionale consfiinţite în art.2 Cod contravenţional, precum şi propriul rol în înfăptuirea justiţiei, ajungând la concluzia temeiniciei şi legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie nr.018/2023, din 26.09.2023, în virtutea căruia a fost recunoscută vinovată şi sancţionată recurenta, corespunzător prevederilor art.313 Cod contravenţional.

Indică asupra concluziei bazate pe conştiinţa individuală a emitentului, necorespunzătoare realităţii, ceea ce incubă subiectivismul în acest sens, imperfecţiunile, erorile de drept, în efectuarea controlului legalităţii, se profilează prin nesocotirea normelor în materie contravenţională, relevante speţei date.

Arată că în conformitate cu prevederile art.313 Cod contravenţional, săvârşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii, se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Reieşind din prevederile normei art.313 Cod contravenţional, concluzionează asupra faptului, că aceasta presupune: folosirea situaţiei de serviciu ce presupune comiterea de către persoana publică a unor acţiuni sau inacţiuni prejudiciabile, care derivă din atribuţiile sale de serviciu, fiind în limitele competenţei sale funcţionale, situaţie care poate avea loc printr-un şir de modalităţi faptice.

În susținerea poziției s-a referit la elementele contravenției imputate clientei sale- obiectul juridic al contravenţiei; latura obiectivă; subiectul contravenției, concluzionând că, agentul constatator a stabilit existenţa faptelor contravenţionale în acţiunile Angelei Spătaru, care s-au materializat prin ... fiind în calitate de secretar al Comisie de concurs a permis desfăşurarea etapelor a treia si a patra a concursului de ocupare a funcţiei vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, în lipsa cvorumului, contrar prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea şi defăşurarea concursului pentru ocuparea funcţiei de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educaţiei nr.163 din 23.03.2015, prin ce a admis excesul de putere, la acest capitol reținând că, învinuirea din procesul-verbal cu privire la contravenţie

este neclară, or, agentul constatator a omis să indice expres care prevederi legale anume au fost încălcate de Spătaru Angela, în calitatea acesteia de secretar, raportate prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea şi defăşurarea concursului pentru ocuparea funcţiei de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educaţiei nr.163 din 23.03.2015, or, normele cu caracter general la care face referire agentul constatator, nicidecum nu reglementează, şi nu impun la acest capitol careva competenţe cu aspect decident, în seama cet. Spătaru Angela în calitatea ei de secretar la comisie.

Prin urmare, consideră că învinuirea nu este clară, concretă şi previzibilă, iar în consecinţă contravine prevederilor art.6 CEDO.

În această ordine de idei, notează că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispoziţiile art.6 § 3 CEDO exprimă necesitatea acordării unei atenţii deosebite dreptului de a fi informat despre natura şi cauza acuzaţiei aduse împotriva sa, în vederea organizării unei apărări eficiente şi rezultative pe cât este de posibil în circumstanţele cauzei şi asupra faptei pentru care o persoană este acuzată.

Mai mult, sub acelaşi aspect, art.6 § 3 lit.a) CEDO îi recunoaşte acuzatului (contravenientului) dreptul de a fi informat cu privire la încadrarea juridică a faptelor, dar şi cu privire la cauza acuzaţiei, adică privitor la expunerea detaliată a faptelor materiale pentru care este acuzat şi pe care se bazează acuzaţia.

Subliniază că sfera de aplicare a acestei dispoziţii trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat de art.6 § 1 din Convenţie. În materia contravenţională, de altfel ca și în cea penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzaţiile aduse unei persoane constituie o condiţie esenţială a echităţii procedurii. Există o legătură între lit.a) si lit.b) de la art.6 § 3 CEDO, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura si cauza acuzaţiei trebuie analizat în lumina dreptului contravenientului de a-si pregăti o apărare eficientă pentru a răspunde coerent, prompt si adecvat acuzaţiei înaintate. În acest sens, în actele de învinuire, agentul constatator a făcut trimitere la prevederile pct. 57 si 58 din Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcţiei de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educaţiei nr.163 din 23.03.2015 și deși agentul constatator în procesul anchetei efectuate, a omis să verifice și să stabilească, în calitate de secretar a comisie, cet.Spătaru Angela avea competenţa prin prisma prevederilor regulamentului evocat supra, și/sau alte norme relevante speţei, după cum este reţinut în învinuire în lipsa cvorumului, a permis desfăşurarea etapelor a treia și a patra...

Indică că în sensul art.6 alin.(1) al Convenţiei, organul care examinează cauza în fond, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care s-a sprijinit. Această exigenţă, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei

administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă.

S-a referit la prevederile art.375 alin.(3) Cod contravenţional, conform căror concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Reieşind din considerentul că pe cazul dat există doar poziţia agentului constatator şi, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, partea apărării reţine că fapta contravenţională nu a fost probată.

La fel s-a referit și la pct.25 din Regulamentul cu privire la organizarea şi defășurarea concursului pentru ocuparea funcţiei de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educaţiei nr.163 din 23.03.2015, în vederea desfășurării concursului, organizatorul concursului instituie comisia de concurs, inclusiv un preşedinte şi un secretar desemnaţi prin actul de instituire a comisiei.

La fel, potrivit pct.37 din Regulament, în 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului pentru depunerea documentelor, preşedintele stabileşte data, ora şi locul desfăşurării concursului. Concomitent, secretarul plasează informaţia cu privire la data, ora şi locul desfăşurării concursului, cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de data desfăşurării acestuia, pe pagina sa web. Candidaţii sânt anunţaţi despre data, ora, locul desfăşurării concursului şi prin e-mail/telefon.

Potrivit pct.38 din Regulament, secretarul expediază la adresele electronice ale membrilor comisiei curriculum vitae ale candidaţilor, la solicitarea în scris a membrilor comisiei.

Potrivit pct.41 din Regulament, comisia de concurs evaluează curriculum vitae al fiecărui candidat care a promovat etapa a 2-a de concurs. Evaluarea curriculum vitae se realizează prin contrapunerea datelor din curriculum vitae, inclusiv a documentelor confirmative, la criteriile de evaluare inserate în fişa de evaluare al cărei model este specificat în anexa nr.3. Candidatul nu poate fi evaluat pentru unul şi acelaşi act la două criterii din Fişa de evaluare a CV-ului. Comisia de concurs nu va acorda punctaj pentru criteriile care nu sunt probate prin actele anexate la dosar. Secretarul consemnează în fişa de evaluare punctele oferite de comisie pentru fiecare criteriu de evaluare. Punctajul final se obţine prin însumarea (adunarea) punctelor oferite de comisie pentru fiecare criteriu de evaluare. Acesta se consemnează de secretar în fişa de evaluare a curriculum vitae şi în procesul-verbal.

Potrivit pct.53 din Regulament, punctajul final la concurs se va calcula cu o zecimală, fără rotunjire, ca sumă a punctajului acumulat la etapa a 2-a şi a 3-a a concursului şi a mediei aritmetice a punctajului la interviu oferit de fiecare membru al comisiei. Pentru aceasta secretarul va completa fişa de evaluare integrată a candidatului al cărei model este specificat în anexa nr.5.

Potrivit pct.54 din Regulament, pe baza fişei de evaluare integrate, secretarul întocmeşte fişa sintetică a punctajului final la concurs a candidaţilor al cărei model este specificat în anexa nr.6. Candidaţii sânt incluşi în ordine descrescătoare, în funcţie de punctajul obţinut.

Potrivit pct.58 din Regulament, ședinţele comisiei de concurs sânt conduse de preşedintele comisiei. Membrii comisiei de concurs au obligaţia de a participa la şedinţele comisiei. La prima şedinţă a Comisiei de concurs, preşedintele, secretarul şi membrii acesteia semnează Declaraţia privind lipsa conflictului de interese, specificată în anexa nr.7.

Potrivit pct.59 din Regulament, ședinţa/şedinţele comisiei de concurs se consemnează în procesul-verbal, perfectat de secretarul comisiei şi contrasemnat de membrii comisiei.

Astfel, reieşind din prevederile enunţate supra, raportate la circumstanţele speţei deferite instanţei, partea apărării constată că, pretinsul exces de putere în sensul enunţat în învinuirea adusă de către agentul constator-în lipsa cvorumului, a permis desfăşurarea etapelor a treia şi a patra, nu se atestă în acţiunile cet. Spătaru Angela, în calitatea ei de secretar, conformându-se strict obligaţiilor rezultate din prevederile evocate supra.

De asemenea, reține că din înscrisurile probatorii anexate în copii neautentificate corespunzător la materialele cauzei, şi admise de către instanţa de fond, se atestă de apărător că, agentul constatator nu a prezentat probe pertinente, concludente şi utile care ar confirma faptul că anume cet. Spătaru Angela, este competentă prin prisma calităţii de decident, întru permiterea desfăşurii etapelor a treia şi a patra, or, reieşind din circumstanţele expuse, partea apărării denotă că agentul constatator eronat a concluzionat despre faptul că vinovată de defăşurarea etapelor a treia şi a patra a concursului în lipsa cvorumului s-ar face anume cet. Spătaru Angela, or, în atribuţiile de funcţie a acesteia, şi conform normelor enunţate supra, nu intră o atare obligaţie şi/sau drept, cu privire la evoluţia concursului, acest fapt intrând în competenţa organizatorului, respectiv nu poate fi vorba nici despre o careva exces de putere în exercitarea atribuţiilor sale în acest sens, or nu poate fi ”depăşire” acele atribuţii pe care persoana nu le are conform funcţiei deţinute.

Arată că din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, partea apărării, evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării

scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin.(2) al art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţionala desfăşurata în faţa instanţei de judecata revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, făptuitorul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, partea apărării denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă/judecător întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art.5 şi 7 Cod contravenţional.

În cazul din speţă, partea apărării, reieşind din considerentele enunţate supra, denotă că, agentul constatator a omis din vedere şi condiţiile de procedură privind iniţierea cauzei contravenţionale în privinţa cet. Spătaru Angela.

În ordinea art.313 Cod contravenţional, săvârşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii, se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Suplimentar, argumentelor enunţate supra, partea apărării statuează că, legiuitorul, ca semn calificativ al faptei contravenţionale prevăzute de norma art.313 Cod contravenţional, a statuat următoarele: ”care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Consideră că în cazul din speţă, agentul constatator a omis să facă menţiunile de rigoare şi să specifice care anume ”interese publice” şi/sau ”drepturi și interese ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” ar fi fost lezate prin prisma constatărilor făcute de către primul în partea ce ţine de pretinsul excese de putere.

Mai mult ca atât, menționează că nici una dintre părţile la proces şi prezente în şedinţă de judecată, nu a solicitat audierea petiţionarei în şedinţă de judecată în vederea stabilirii eventualelor încălcări de drepturi şi/sau interese ocrotite de Lege, ce eventual ar fi determinat instanţa de judecată să ajungă la concluzia privind existenţa unor lezări de ”interese publice” şi/sau ”drepturi şi interese ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Indică că potrivit prevederilor art.387 alin.(1) Cod contravenţional, este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

Petiţionara nu a fost recunoscută în calitate de victimă pe dosar, nu a fost audiată în cadrul anchetei contravenţionale în care să fi fost preîntâmpinată de răspundere penală pentru declaraţii false, în timp ce simpla sesizare despre o pretinsă faptă contravenţională nu plasează neapărat în categoria victimelor până nu va fi înaintată o cerere în acest sens cu prezentarea probelor corespunzătoare.

A mai menționat și faptul că procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei este un act administrativ cu caracter individual şi se va bucura de prezumţia de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal.

După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit cu respectarea tuturor dispoziţiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situaţia de fapt beneficiază de prezumţia de veridicitate, prezumţie simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

Cu toate acestea, chiar dacă agentul constatator a constatat anumite circumstanţe de fapt, partea apărării consideră că aprecierea acestora, iar ca urmare, stabilirea încălcării ce constituie faptă contravenţională, a fost apreciată de ultimul într-un mod eronat, în timp ce ancheta efectuată pe marginea cauzei a fost una superficială, rezultatele căreia au convins, instanţa de judecată despre existenţa în acţiunile cet. Spătaru Angela a elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute de norma art.313 Cod contravenţional, respectiv, în măsura în care procesul-verbal de constatare a contravenţiei nu este susţinut de dovezile în baza cărora s-a întocmit, iar contravenientul respinge învinuirile aduse, nu se mai poate susţine temeinicia procesului-verbal fără a se încălca prezumţia de nevinovăţie instituită de art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Or, potrivit practicii CtEDO, în cauze referitoare la contravenţii, sunt aplicabile prevederile art.6 din CEDO, cu toate garanţiile conferite de acesta, contravenientul beneficiind de prezumţia de nevinovăţie, sarcina probei revenind organului constatator, cu respectarea în acest mod a principiului egalităţii armelor.

A mai subliniat și faptul, că excesul de putere, la caz, se realizează prin: persoana publică, comite unele acţiuni, în competenţele căreia sau în competenţa exclusivă a căreia nu intră efectuarea actelor de natura celor care ocazionează depăşirea limitelor drepturilor şi atribuţiilor, acordate de lege, împotriva intereselor publice ori private.

Depăşirea limitelor drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege să aibă un caracter vădit. Dacă există dubii, rezultate din contradicţiile reglementării competenţei funcţiei deţinute, iar persoana publică, respectiv, persoana cu funcţie

de demnitate publică, admite că uzurpează atribuţii sau că săvârşeşte unele acţiuni, fără a respecta anumite cerinţe impuse de lege etc., deci fără a avea certitudinea că răspunderea penală nu va surveni, deoarece nu au fost depăşite în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor, acordate prin lege.

Concomitent, consideră că în procesul contravenţional agentul constatator urma să stabilească caracterul şi cercul atribuţiilor de serviciu ale persoanei, circumstanţele de fapt care evidenţiază acţiunile persoanei publice/persoanei cu funcţie de demnitate publică, în raport cu atribuţiile de serviciu, scopul şi/sau motivele acţiunilor acesteia.

Atrage atenția că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat în numeroase cazuri, că dimensiunea obligaţiunilor statului referitoare la investigarea minuţioasă şi rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracţional nu implică nici dreptul de a declanşa o anchetă penală împotriva unui terţ sau ca acesta să fie condamnat la sancţiuni de natură penală, nici o obligaţie de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare. În special, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecţia drepturilor garantate de Convenţie, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nici o aparenţă de apreciere arbitrară a circumstanţelor care s-au aflat la originea faptei.

Ținând cont de toate circumstanţele speţei, partea apărării apreciază că tragerea la răspundere contravenţională, în cazul de faţă, doar în baza unor dubii care nu îşi găsesc confirmare prin careva probe concludente şi pertinente, poate fi tratat de către un observator independent şi obiectiv, sau alte persoane interesate, drept abuz din partea organelor de drept, ceea ce este, potrivit legii, inadmisibil.

Arată, că în conformitate cu prevederile art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: nu există faptul contravenţiei, prin urmare, reieşind din considerentele enunţate supra, în coroborare cu prevederile normelor de drept menţionate, partea apărării, consideră necesar a înceta procesul contravenţional în privinţa cet.Spătaru Angela.

Procedura înștiințării legale în instanța de recurs a fost executată (f.d. 164-165).

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) Cod contravențional, ”recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților”.

Conform alin.(2) a aceleiași legi se reține: *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la moment din partea

participanților nu a parvenit careva referință la recursul declarat de apărătorul Chișca Maxim în interesul contravenientei Spătaru Angela.

Potrivit alin.(3) art.447 CPP*, dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune, printr-o încheiere motivată, stabilirea şedinţei de judecată cu citarea părţilor pentru participare la proces.*

La data de 18.12.2023 avocatul Maxim Chișca în interesul contravenientei Spătaru Angela prin cerere a solicitat acceptarea participării lor precum și a celorlalți participanți ai procesului la judecarea recursului, invocând că prezența acestora este necesară în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor, având scop emiterea în final a unor soluții obiective pe caz și neîngrădirea dreptului la accesul liber la justiție și dreptul la apărare.

La caz, Colegiul penal a constatat, că în susținerea acestei solicitări, recurentul în afară de normele legale internaționale nu a invocat motive temeinice care ar indica la prezența unei deosebite necesități pentru petrecerea ședinței de judecată cu participarea părților, or, toate motivele dezacordului său cu încheierea contestată, recurentul le-a reflectat în cererea de recurs, care a descris cu lux de amănunte fiecare argument în susținerea poziției sale. Respectiv, solicitarea recurentului cu privire la judecarea recursului în prezența părților, este apreciată ca nefondată, Colegiul neconsiderând necesară participarea acestora în instanța de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi cu prevederile legii în vigoare, Colegiul penal constată că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat cu menţinerea hotărârii instanţei de fond ca legală reieşind din următoarele considerente.

Instanţa de recurs menţionează că, *hotărârile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, şi numai în temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravenţional.*

Conform art.473 alin.(1) pct.1 lit.c) Cod contravenţional al RM, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul este nefondat;*

Potrivit art.394 alin.(4) Cod contravențional RM, *judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.*

*C*olegiul penal arată că examinând cauza contravențională în privința Angelei Spătaru, instanţa de fond a dat apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457, 458 din Codul contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, clarificând circumstanțele relevante pentru soluționarea justă a cauzei. Judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale, care

reglementează procedura respectivă. Hotărârea contestată cuprinde circumstanțele de fapt și de drept stabilite, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind pronunțată în conformitate cu prevederile articolului 462 din Codul contravențional, contrar alegațiilor recurentului.

Colegiul arată că, instanța de fond just a analizat cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de Codul contravențional prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative, astfel judecătorul obiectiv constatând că dispozițiile legale în materie au fost respectate, acesta conținând toate mențiunile prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional, descrierea faptei fiind detaliată, cu descrierea tuturor împrejurărilor în care contravenţia a fost săvârșită, relevant reținându-se faptul, că nu s-au stabilit temeiuri de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție în condițiile art. 443, 445 Cod contravențional.

Colegiul penal rămâne solidar cu constatarea instanței de fond a faptului, că prin acțiunile sale, Spătaru Angela a comis contravenția prevăzută la art.313 Cod contravențional, manifestată prin admiterea excesului de putere exprimat prin faptul că ultima fiind în calitate de secretar al Comisiei de concurs a permis desfășurarea etapelor a treia și a patra a concursului de ocupare a funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, în lipsa cvorumului, contrar prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23.03.2015.

La speță just s-a concluzionat de instanța de fond că fapta just a fost reținută de agentul constatator, or au fost întrunite cumulativ ambele condiții imperative și anume: constatările personale ale agentului constatator și existența probelor relevante și obiective acumulate la cauză.

Contrar poziției recurentului, Colegiul penal relevă faptul, că instanța de fond la soluționarea fondului cauzei întru constatarea vinovăției/nevinovăției contravenientei Spătaru Angela de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional just a ținut cont de faptul, că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, împrejurare ce fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurata în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În motivarea soluției adoptate, instanța de fond just s-a condus de materialele cauzei și probele prezentate de agentul constatator, care au stat la baza recunoașterii vinovăției contravenientei Spătaru Angela de comiterea contravenției prevăzute de ar. 313 Cod contravențional în acest sens fiind cercetate probele scrise: -contestație asupra ordinului nr. 89 din 07.06.2023 al Direcției Educație a Consiliului raional Edineț cu privire la excluderea unui membru de concurs; ordinul nr.89 din 07.06.2023 ”Cu privire la excluderea unui membru a comisiei de concurs” emis de către Direcția Educație a Consiliului raional Edineț; -demers înaintat de către ***** la data de 09.06.2023, în care a comunicat că, nu participă la comisia de concurs, deoarece au fost încălcate prevederile pct.57 al Regulamentului de ocupare a fucnției de director; -ordinul nr.43 din 19.10.2018 emis de către directorul Gimnaziului Cupcini ”Cu privire la constituirea consiliului de Administrație a Gimnaziului Cupcini”; -proces-verbal al ședinței Comisiei pentru examinarea contestației dnei *****, candidat la funcția de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l. Edineț din 27.06.2023; -notă informativă cu privire la organizarea și desfășurarea concursului la funcția de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț, întocmit de către Direcția Educație a Consiliului r-l Edineț; -ordin nr.18 din 31.01.2023 ”Cu privire la anunțarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l. Edineț; -extras din procesul-verbal nr.9 din 06.02.2023 al Comitetului sindical al IP Gimnaziul Cupcini, r-l. Edineț; -extras din procesul-verbal nr.9 din 06.02.2023 al ședinței extraordinare al CA în IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -extras din procesul-verbal nr.4 din 06.02.2023 al ședinței extraordinare al CP în IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -extras din procesul-verbal nr. 6 din 06.03.2023 al ședinței extraordinare al CP în IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -ordin nr. 45 din 06.03.2023 ”Cu privire la instituirea comisiei de concurs pentru funcția vacantă de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -proces-verbal al ședinței comisiei raionale de concurs din 16.03.2023 ”Cu privire la verificarea îndeplinirii condițiilor de participare la concurs pentru ocuparea funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -proces-verbal al ședinței comisiei raionale de concurs din 12.04.2023 ”Cu privire la cererea d. *****, candidat la funcția de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -fișă de evaluare integrată a dnei *****; -proces-verbal nr.3 al ședinței comisiei de concurs din 09.06.2023 ”Cu privire la desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -proces-verbal nr.2 al ședinței comisiei de concurs din 09.06.2023 ”Cu privire la desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, r-l Edineț; -proces-verbal de audiere din 09.08.2023 a cet. Obodescu Mariana; -proces-verbal de audiere din 09.08.2023 a cet. Spătaru Angela; -proces-verbal de audiere a martorului Costiuc Iana din 30.08.2023; -proces-verbal de audiere a martorului ***** din 30.08.2023; -proces-

verbal de audiere a martorului ***** din 30.08.2023; -proces-verbal de audiere a martorului Spînu Tatiana din 30.08.2023; -procesul-verbal cu privire la contravenție nr.018/2023 din 26.09.2023.

Instanța de recurs va rămâne solidară cu soluția instanței de fond privind recunoașterea vinovăției cet. Spătaru Angela de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional manifestată prin *permiterea desfășurării etapelor a treia și a patra a concursului de ocupare a funcției vacante de director al IP Gimnaziul Cupcini, în lipsa cvorumului, fapt prin care au fost încălcate prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.163 din 23.03.2015,* acțiuni care contrar alegațiilor apărătorului conțin toate elementele constitutive ale contravenției imputate.

Colegiul penal relevă și faptul, că la speță de instanța de fond just s-a concluzionat asupra faptului, că acțiunile contravenientei Spătaru Angela întrunite la ședința din 09.06.2023, contravin prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.163 din 23.03.2015, or, cvorumul ședințelor se stabilește din numărul total de membri prenotați la pct.26 sbpct.3) din Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.163 din 23.03.2015 în vederea desfășurării concursului, organizatorul concursului instituind comisia de concurs inclusiv un președinte, un secretar desemnați prin actul de instituire a comisiei

Astfel, corect instanța de fond a reținut că încălcarea imputată contravenientei a fost constatată de Comisia de contestații care a reținut că acțiunile Comisiei de concurs întrunită în ședința la 09.06.2023, contravin prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director, deoarece cvorumul ședințelor se stabilește din numărul total de membri prenotați la pct. 26 sub pct. 3) din Regulament, și constituie 7 membri, astfel indicându-se faptul că, acțiunile contravenientei Spătaru Angela întrunite la ședința din 09.06.2023, contravin prevederilor Regulamentului menționat.

În susținerea soluției adoptate de instanța de fond, precum și în combaterea alegațiilor și solicitărilor avocatului-recurent privind încetarea procesului contravențional în privința Angelei Spătaru pe motivul lipsei faptului contravenției, Colegiul penal relevă faptul, că și aspectul respectiv a fost atins la motivarea soluției emise de instanța de fond, acestea fiind respinse ca neîntemeiate or probele cercetate în cadrul ședinței de judecată demonstrează incontestabil vinovăția contravenientei Angela Spătaru de comiterea faptei incriminate, lipsind careva dubii ce ar pune la îndoială temeinicia învinuirii înaintate.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului că Spătaru Angela, în calitatea ei de secretar, conformându-se strict obligaţiilor rezultate din prevederile regulamentului nu a comis excesul de putere.

În acest sens, Colegiul arată că aceasta a fost desemnată ca membru al Comisiei de concurs, iar conform fișei de evaluare integrată (f.d.72,73), procesului-verbal nr.3 al ședinței raionale de concurs din 09.06.2023 (f.d.74), procesului-verbal nr.2 al ședinței raionale de concurs din 09.06.2023(f.d.76), declarației privind lipsa conflictului de interese (f.d.80), urmând că avea atribuții de evaluare în Comisie, totodată Comisia fiind un organ colegial, deci conform prevederilor art.16 alin.(6^1) aceasta fiind pasibilă de răspundere contravențională.

În aspectul celor expuse supra, Colegiul penal apreciază corectitudinea soluției adoptate inclusiv în latura aplicării pedepsei, la stabilirea pedepsei instanța de judecată ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana contravenientei, precum și de scopul sancțiunii contravenționale de reeducare și corectare a persoanei, hotărârea și în această latură fiind legală și motivată, nefiind careva temeiuri de intervenire a instanței de recurs, or la stabilirea sancțiunii au fost luate în considerație toate circumstanțele determinative a cuantumului acesteia.

Astfel, dezacordul avocatului-recurent cu soluția adoptată la caz, Colegiul penal îl va aprecia ca fiind contrar circumstanțelor de drept și de fapt constatate la caz, procesul contravențional neputând fi încetat din lipsa faptei.

Referitor la alegațiile avocatului Chișca Maxim ce țin de examinarea neobiectivă, nu sub toate aspectele, fără verificarea argumentelor aduse în suportul poziției, fără aprecierea corespunzătoare a tuturor probelor, Colegiul penal le va aprecia ca fiind declarative și contradictorii circumstanțelor de fapt și de drept constatate la caz, acestea redând poziția apărării vis-a-vis de soluția adoptată de instanța de fond care este în detrimentul contravenientei.

În asemenea circumstanţe, instanţa de recurs concluzionează că lipsesc careva temeiuri legale prevăzute de art.466 Cod contravenţional RM, pentru casarea hotărârii instanţei de fond, motiv pentru care respinge recursul declarat ca nefondat.

În conformitate cu art.473 alin.(1) p.1) lit.c) Cod contravenţional RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

decide:

Respinge ca nefondat recursul avocatului Chișca Maxim în interesul contravenientei **Spătaru Angela**, declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 02.11.2023, hotărâre ce se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Dumitru PUȘCA

Judecătorii Ruslana BURDENIUC

Angela REVENCO